

ЗВЯЗДА

Орган ЦК: МК КП(б)Б, ЦВК: СНК БССР

№ 263 (5637) 17 лістапада 1936 г., аўторак ЦАНА 10 кап.

ПРЫГОЖАЕ ЖЫЦЦЁ

Галечка бяспрэжа, адсталася — заху. Калісьці бядня-беларус не меў імя. На ўсё жыццё яму давалі якую-небудзь пагардлівую мянушку. Зараз яго называюць поўным імем. Беларус стаў чалавекам. Нам ёсць чым ганарыцца. Нам ёсць што любіць, што аберагаць і паставаць. Калісьці, пераважаў у нас ярскі фарбамі наш жыццё. Магутная наша радзіма! Мы яе патрыяты.

Велічын шлях, пройдзены прадоўжым Беларусі. Адрываецеся, беларусы! Жывіце б'е крыніцай. Народ танцуе, грае, малюе, вучыцца.

Расце і мацее наша рэспубліка, а разам з ёю і дзяржаўнасць — крыніца свабоды, радаснага жыцця беларускага народу. Народы БССР ведаюць, каму яны абавязаны гэтым новым, добрым сёння і прыгожым заўтра.

СТАЛІН.

Імя гэта вымаўляецца з любоўю. Аб ім, родным банку беларускага народу, і яго дзяржаўнасці лепшымі людзі рэспублікі складаюць песні, аб ім думаюць калі рыхтуюцца да работ, выконваюць яе. Сталін — наша сонца, наша казася, наш сцяг. Сталін — наш бацька, наш настаўнік, наш правадыр, наш друг. Ші ідзе племю Совету, радзіны з'езд, ші збіраецца протэст — сходы — аб Сталіне перш за ўсё думалі, яму прысвечваюць свае першыя словы, калі гавораць аб мінулым і сённяшнім.

Дзякуй Сталіну, — гаворыць наш народ, — дзякуй яму за новае жыццё, за росквіт культуры.

Наша дзяржава, якая разграміла ЦК(б)Б, пад кіраваннем тав. Гікало, апыяла Беларусі лямбэга залатого века. Але каму-ж не вядома, што ніякага залатого века Беларусі не было.

Беларусь была краінай бясспраўнай краінай, дзе панавала бесправасветная эксплуатацыя чалавека, дзе праца была няправдай, а чалавек быў нішто, дзе панавала культура карчмы, парку і сінагогі.

У сённяшняй Беларусі гэтыя расквіты броду, пакут чалавека і духоўнага падняволення змяніліся школай, універсітэтам, клубамі, чытальніцамі, тэатрамі. Пад кіраваннем вядомага Сталіна расце навука і культура на форме і сацыялістычнай па зместу культуры.

У БССР на 1 студзеня 1936 года налічвалася да 7.000 школ усеагульнага навучання. На роўнай мове 30.000 навукова-навуковых установаў у гэтым годзе з'явіліся аднаго мільёна дзяцей. У БССР існуюць школы дасяглі нацыянальнасцей. Дарожныя рабочыя і каласнікі без адыму ад вытворчасці атрымліваюць сярэнюю асвету. 47.735 чалавек абучаюцца ў школах для дарослых.

Старая Беларусь, на месца іх алгой вышэйшай навукальнай установаў. Цяпер у БССР ёсць універсітэты, 22 вышэйшых навуковых устаноў, 77 тэхнікумаў, 28 рабфакаў, дзе навучаецца 55.000 чалавек.

Лічыць росквіт сацыялістычнай ку-

туры можна дапоўніць існаваннем 10 тэатраў, выхадом 217 друкаваных газет, вялікай колькасцю клубу, домоў сацыяльнай, хат-чытальні, кіностановак, бібліятэк, выпускам мільёнаў кніжак на розных мовах.

На кар'янім радзіным з'ездзе Совету выступіў дэлегат-каласнік Дамітраў. У часе прамовы яму кінулі рапайку — як ажыццяўляецца ў вас права на асвету?

— Вёска Залубе, — адказаў Дамітраў, — пры савецкай уладзе дала краіне 24 настаўнікаў, 5 іжынераў, 2 чырвоных камандзіраў, 1 танкіста, 1 пілота, 2 урачоў, 2 дырэктараў саўгасаў, 32 грамадзяніна з нашай вёскай навучаюцца зараз у вышэйшых навуковых установах.

— Змянілася аблічча вёскі. Старая вёска з яе цароў на самым відным месцы, а з лепшымі дэмамі ўраўніска, пала, кулака на першым плане, а з поўнабуржуйскімі хатамі сяляна на заднім плане — пачынае знікаць. На яе месца выступае новая вёска з яе грамадска-гаспадарчымі пабудовамі, з яе клубамі, раёнамі, кіно, школай, бібліятэкамі і яслямі. (Сталін).

Змянілася аблічча беларускай вёскі. Вось азім з шматлікіх прыкладаў. Вёска Кішчына-Слабада, Барысаўскага раёна, старая жыхары не пазнаецца — да таго яна змянілася. Калас пабудавалі яшчэ на 250 месц, ёсць гукавое кіно, на вуліцы пабудаваны тратуары, ёсць парк культуры, дзіцячая пляцоўка, асці, 300 хат каласніцкаў асветлены электрычнасцю, пабудавана новая вялікая школа.

Раствірае рады каласных спевакоў, тапчораў. Мастацкая самадзейнасць каласніцкай вёскі шырока разгорнута. Выключныя поспехі хойніцкіх танчораў на ўсеагульным фестывалі народнага танца ў Маскве — яркі прыклад росту і росквіту беларускай народнай творчасці.

«Жыццё стала лепш, таварышчы, жыццё стала веселье».

«У часы адпачынку, у запале настроям.

Маладосць несяліцца, аж хата звініць.

Ах душы табе скажам,

Як добра, як весела сёння нам жыць».

Добра, весела жыць! Аб гэтым пішацца ў дасягнутых вершах, якія шматлікія па-ступіваюць у рэдакцыю з уоіх куткоў нашай рэспублікі. Рабочыя, каласнікі, студэнты, вучні пішуць вершы, славяць нашу партыю, вядомага Сталіна за радаснае жыццё. Сам факт, што народ сам стаў пісаць вершы — адзнака вядомага росту культуры нацыі.

Вядома наша жыццё, невячэрняя крыніца творчасці народаў Беларусі. Публікуем сёння матэрыялы арка гаворыць аб гэтым.

Народ Беларусі ідзе па навуковай дзяла Совету багатым, поўным сіла і ўпэўненасці ў тым, што заўтра будзе яшчэ лепш, яшчэ прыгажэй.

ВЫКАНАЛІ ПЛАН КАНТРАКТАЦЫІ ІЛЬНУ

ЦК КП(б)Б — т.т. ГІКАЛО і ВАЛКОВІЧУ.

Соўнарком — т. ГАЛАД-ЕДУ

Абмяркоўваючы праект сталінскай Канстытуцыі, разгледзіўшы сацыялістычна на лепшую падрыхтоўку да радзанага з'езда Совету, Талачынскі раён пад кіраваннем ЦК КП(б)Б і Соўнаркома 14 лістапада выканаў план кантрактацыі ільну, даўшы сярэдняму нумару па тэрыторыі 1,38, па індывідуальнаму № 11 пры плане 10.

Выкананне плана кожным каласам у пасадку працягваецца.

Сакратар Талачынскага РК КП(б)Б ІМЕНИШЭВІЧ, ІМЕНИШЭВІЧ, ІМЕНИШЭВІЧ.

Старшыня РВК ІМЕНИШЭВІЧ, ІМЕНИШЭВІЧ, ІМЕНИШЭВІЧ.

СПЫНІЛІ АПРАЦОУКУ ІЛЬНУ

Шмат клопатаў і ўвагі аддалі стаханавцы і ўдзельнікі каласных паляў Лагойскага раёна на выростанне і ўборку ільну. Гэта праца не прайшла дарэмна. Каласы раёна ў гэтым годзе, не гледзячы на перспіраванне лета, атрымалі куды лепшы лён, чым у мінулым.

— Які высокі, прыгожы быў лён, глядзі на яго і сёння радзіцца.

Так гаворыць каласніца-стаханавка Манкевіч Ольга Міхайлаўна, звышняя каласа «13 кастрычнік».

І сапраўды, Ольга Міхайлаўна дабілася са сваёй часткай высокага ўрадка ільну. Вырашчаны і дагледжаны ён лён дае на 7,5 пентнера валакна 14—16 нумара. Нездарма ж райаўстанам прэміравалі званіца т. Манкевіч 400 рублёмі.

Званіца стаханавіцы Малой Хрысціны, а каласа «Іскра», дабілася з гектара 7 пентнераў валакна. А званіца стаханавіцы Баляноўскай Таццяны а каласа імя Карла Маркса — 6 пентнераў валакна з гектара і дае яго дзяржаве 20 нумараў.

Тахі герані працы, як Манкевіч, Малой і Баляноўскай, у каласах раёна налічваецца шмат. Яны сапраўды паказалі ўзоры большапрадукцыйнага за сталінскі ўрадаў.

Аналіз лён у значнай колькасці каласаў свавольна не апрацоўваецца, і валакно не адымаецца дзяржаве. Горш таго, ён валакно і гіне.

Старшыні каласаў і партгорі не турбуюцца аб свавольнай адымцы валакна дзяржаве, не ствараюць стаханавцаў і ўдзельніцаў, якія працуюць па апрацоўцы ільну, належаючы ўмю для працы.

Старшыні каласаў «Прамень сонца», Паленкаўскага сельсавета, Паўлюў аўсім не распачалі апрацоўку ільну, а гэтак каласаў належыць адыць дзяржаве 24,7 пентнера. Таксама не распачалі апрацоўку ільну каласы «Рассвет» (старшыня каласа Петрукоўскі), «Чырвоны пагранічнік» (старшыня — камуніст Скарынін) і рад ільных каласаў.

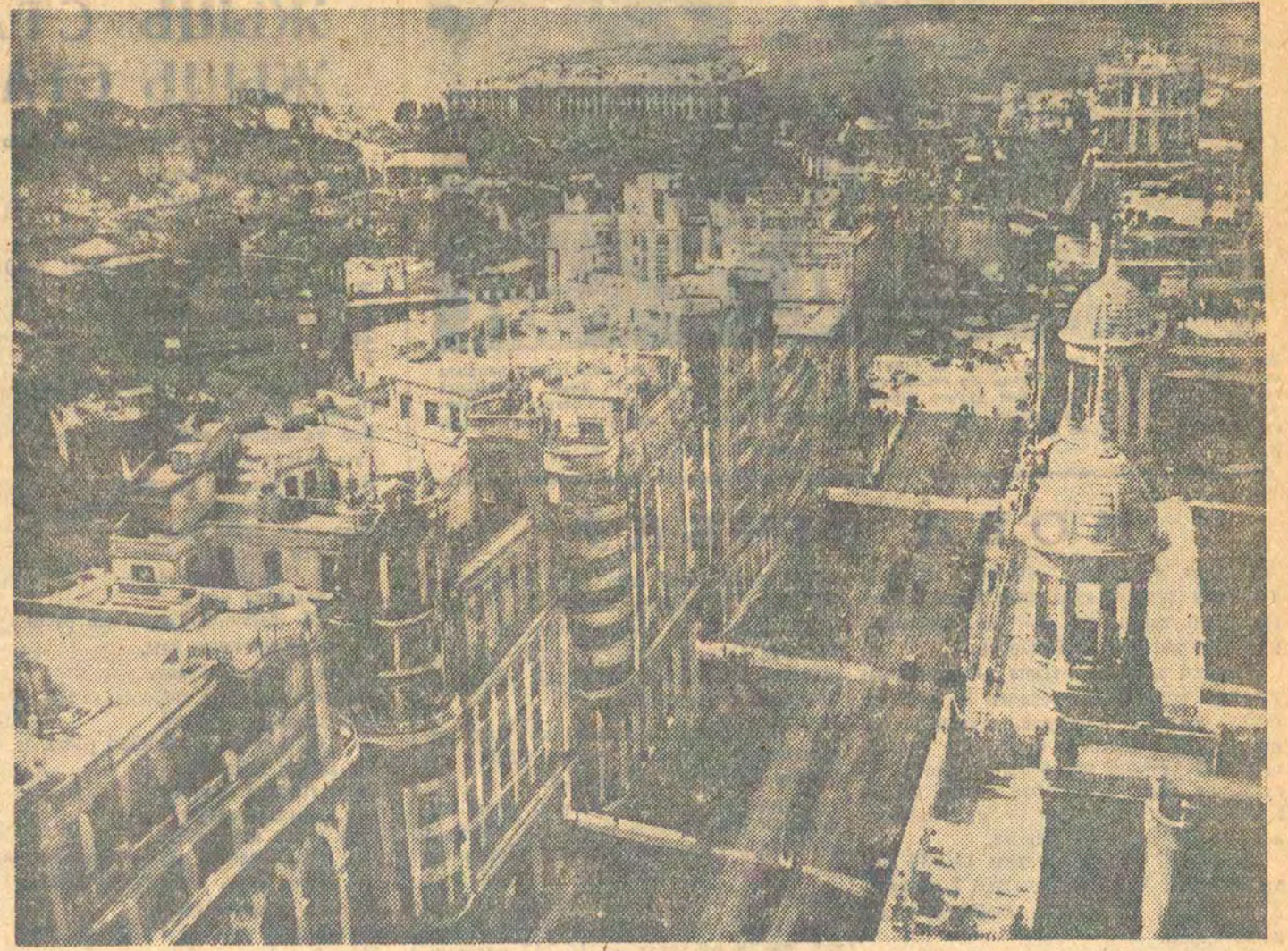
Гіне лён у каласах «Чырвоная зорка», Астрашынскага сельсавета.

У каласах не арганізавана правільная апрацоўка ільну. Лён мунь гарачы (калас «Перамога»), ах чаго кастра ламаецца, і яснась валакна зніжаецца.

Тры тыдні таму назад у раён завезены 4 ільнопрацоўчыя машыны Антонова. Гэтыя машыны да гэтага часу не скіраваны ў працу. А гэта з іх істотна на вынікі, каля Бельскага сельсавета, у м. Лагойску і псеўма.

Районскі райа і МТС бяздзейнічаюць, не займаюцца сваёй непасрэднай справай. Райком партыі, райвыканком ім натураюць.

Н. ДУБІЦКІ.

ВЫГЛЯД МАДРЫДА — СТАЛІНЫ ІСПАНСКАЯ РЭСПУБЛІКА.

(СФ)

Любімы наш правадыр і друг — родны вялікі СТАЛІН

Надзвычайны пленум гарадскога совета сталіны ордэнаўскай БССР ад імя рабочых, служачых, чырвоныхармейцаў, работнікаў навуцы і тэхнікі, літаратуры і мастацтва, ад імя ўсіх большапрадукцыйных, партыйных і неапарыйных, г. Менска, імя Вам, дарогі наш друг, правадыр і настаўнік, гарачае большапрадукцыйнае прывітанне.

Мы сёння падвожым вынікі абмеркавання працоўнага г. Менска праекта — новай Канстытуцыі СССР, ініцыятарам і творцом якой з'яўляецца Вы, таварыш Сталін.

Працоўны ордэнаўскай БССР і яе сталіны, нахвешаны перамогай на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва, а гарача і захапленнем ідуць да з'езда Совету. Усе свае думкі, свае пачуцці, сваю любовію і павагай да напярэдняга іспанскаму народу ў яго барацьбе супроць апазіцыі фашыскай банды.

Аналізуючы абмеркаваны праект сталінскай Канстытуцыі, якая яркім прымененне асветы заахаваная пад Вашым тэпільным кіраваннем, вялікай перамогай сацыялізму і ажыццяўленню новую старонку ў гісторыі развіцця чалавечнасці, — працоўныя гарада Менска перадаюць Вам, дарогі таварыш Сталін, за Вашы паўстанныя клопаты і дапамогу, за Вашую даступную барацьбу за пачаццё працоўных, за мудрую магучую Канстытуцыю — сваю гарачую падаку.

Мы ні на мінуто не забываем Вашу ўказанне — не супакойвацца на дасягнутых поспехах, быць заўсёды ў ўсёй пільнасці да прамукаў ворагаў народу, а ўсёй чырвонымі рукамі змагацца з трапінска-апазіцыяўскім атрабам, з гэтымі фашысцкімі ваймітамі, амагацца з усімі ворагамі народу, адродзімамі нашай слаўнай магучай радзімы.

Н. ДУБІЦКІ.

НАДЗВЫЧАЙНЫ ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

У велізарнай зале клуба імя Сталіна сабраліся лепшыя людзі сталіны БССР — дэпутаты менторскага: стаханавцы і ўдзельнікі, чыгуначнікі і камандзіры Чырвонай Арміі, пісьменнікі і вучоныя, урачы і артысты, інжынеры і дырэктары прамісловых, настаўнікі і студэнты. У многіх на грудзях азяццё ордэны, значні ЦВК СССР і БССР.

Тав. Жуковіч адкрывае надзвычайны пленум гарадскога совета. Пад гучныя воплескі ў прэзідыум выбіраюцца таварышы Гікало, Валковіч, Галадзед, Чарвякоў, Рыскін, Дзюбінскі, Шустін, Сурта, Магнаў (П. ЛКСМБ), ордэнаўска-чыгуначны тав. Сабіла, ордэнаўска-павойны фабрыкі «Кастрычнік» Ёўсціна, званіца стаханавца Скабло і інш.

Выбіраецца ганаровы прэзідыум. Імя вядомага правадыра народаў таварыша Сталіна ўся зала сустракае бурай апладысентам, крыкам «Ура». Усе дэлегаты ўстаюць і наладжваюць доўгую авалю ў гонар тавара нашай выдатнай Канстытуцыі. Зала сцяпае «Інтэрнацыяналь». Таварыш Сталін выбіраецца ганаровым старшынёй пленума. Зала зноў грывіць апладысентам. У ганаровы прэзідыум выбіраюцца палітоўцы ЦК ВКП(б) і таварышы Дамітраў, Талчан, Даларас, Іаўруцкі, Хо-за Дыас, Гікало, Галадзед і Чарвякоў.

З дакладам аб выніках абмеркавання праекта Канстытуцыі па гароду Менску выступіў старшыня горсчета тав. Жуковіч.

На пленуме прысутнічалі старшыня ЦВК СССР і БССР тав. А. Г. Чарвякоў і сакратар менторскага ЦК(б)Б тав. Рыскін.

Пленум пасля прывітальных тэлеграм таварышу Сталіну, а таксама старшыні савета міністраў Іспанскай рэспублікі Ларо Кабальера.

На гэтым-жа пасяджэнні пачаліся спрэчкі на даклад тав. Жуковіча.

Сёння ўвечары — працяг работы пленума.

ПАДВОДНІКІ-ОРДЭНАУСЦЫ ЦІХАКІЯНСКАГА ФЛОТА НА ПРЫЁМЕ ў тав. К. Е. ВАРШЫЛАВА

16 лістапада народны камісар абароны СССР маршал Советскага Саюза таварыш К. Е. Варшылаў у прысутнасці свайго намесніка — армейскага камісара 1-га ранга тав. Я. Б. Гамарніка і начальніка морскіх сіл РСЧА — флагаўна флота 1-га ранга тав. В. М. Орлова прыняў групу падводнікаў Ціхаакіянскага флота ў складзе 39 чалавек — чырвонофлотцаў, камандзіраў і падпаручнікоў на чале з намеснікам камандуючага Ціхаакіянскім флотам флагаманам 1-га ранга тав. Г. П. Мірэўскім, унагараджаным ордэнам Іспанскага Саюза за выдатную работу і бліскучы дасягненні ў баявой падрыхтоўцы.

У жвавай задушаўнай гутарцы, якая цягнулася больш двух гадзін, камітант 1-га ранга тав. Зельтінг А. І., багатым камісар тав. Петру П. І., камітант 3-га ранга тав. Зайдуліні І. М., ваенны інжынер 3-га ранга тав. Іванов Н. І., старшы лейтэнант тав. Пярэвертальні М. Н., малодшы камандзір т.т. Соцыя І. А., Каралёў А. Д., чырвонофлотцаў тав. Лам-

зоў В. Е. і флагаман 1-га ранга тав. Мірэўскі расказалі аб дасягнутых сваіх дасягненні ў аўдаванні складанай тэхнічнай падводнага плавання, аб доўгіх паходах сваіх лодак і аб сваім асабістым культурным і палітычным росце, аб тым, з якім вельмі-вельмі энтузіязмам, узымам і гарачай ухваласцю да партыі, рабоча-салянскага ўрада, любімага правадыра народаў таварыша Сталіна былі сустрэты павяшчаныя аб унагараджанні лепшых людзей Ціхаакіянскага флота. Усе выступалішы ад імя сваіх таварышоў па караблях запэўнілі народнага камісара тав. Варшылава і прасілі яго перадаць таварышу Сталіну, што адказаў на высокі ўзнагароджаны будзе яшчэ большае павышэнне класіфікацыі і палітычнай падрыхтоўцы флота.

Выступіўшы ў заключэнне тав. Варшылаў павішавалі прысутных з атрыманням высокіх унагарадаў і заахвату іх да самаадування, арганізаванай і культурнай работы па далейшаму ўмацаванню далёкаўсходніх морскіх граніц.

(БЕЛТА).

ЦК КП(б)Б тав. ГІКАЛО СНК Беларусі тав. ГАЛАДЗЕДУ

Калектыў Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета, вітаючы аднаго з старэйшых работнікаў тэатра Ларысу Пампееўну Александровскую з атрыманням звання заслужанай артысткі БССР, ганарачна тым, што ў складзе тэатра знаходзіцца першая жанчына — заслужаная артыстка БССР — і павагай, аказанай тэатру ў яе асобе.

Толькі пры Вашай выключнай увазе маглі развіцца такія творчыя сілы, якім адкрыты шырокі шлях да стварэння са-

прадзінага савецкага мастацтва, дастойнага нашай вялікай сталінскай эпохі.

Запэўняем Вас, што мы, работнікі тэатра, аддаём усе нашы сілы для стварэння сапраўднага савецкага нацыянальнага опернага тэатра, цэнтру музыкальнай культуры Беларусі з тым, каб ён заняў вядучае месца сярод оперных тэатраў Саюза.

Па даручэнню калектыва тэатра: намеснік дырэктара тэатра ВОЛКАУ, партгор СУРБО, мясцом ХАЙТМАН.

Дарагая Ларыса Пампееўна

Калектыў Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета вітае Вас, свайго гарача любімага таварыша і артыстка, з унагарадай высокім званнем — заслужанай артысткі БССР. Разам з Вамі калектыў радуецца гэтай высокай унагарадзе, азначаючай Ваму мастацкую дзейнасць, як адной з асноваў нашай культуры, якая прымае актыўны і любівы ўдзел у яго стварэнні. У Вашай асобе

работнікі тэатра вітаюць першую артыстку ў БССР, атрымаўшую гэта высокае званне і жадаюць Вам даўгай і плёнай творчай работы.

Гэта ўзнагарода яшчэ больш патхне нас на барацьбу за стварэнне сапраўднага Беларускага тэатра оперы і балета, дастойнага ордэнаўскай БССР.

НАЛЕКТЫВ ТЭАТРА.

НА РАЁННЫХ З'ЕЗДАХ СОВЕТАУ

Сакратару ЦК КП(б)Б тав. ГІКАЛО

Дэлегаты другога надзвычайнага з'езда Совету Хойніскага раёна, сабраўшыся для абмеркавання праекта Канстытуцыі СССР, ад імя ўсіх працоўных раёна шлюць сваё гарачае прывітанне ЦК(б)Б і Вам, ах кіраўніку. Запэўняем Вас, тав. Гікало, што працоўныя Хойніскага раёна, выхаваныя партыяй Леніна — Сталіна, усе свае сілы, умовы і большапрадукцыйнае напружэнне прыкладуць да таго, каб яшчэ больш амагацца за дасягненні нашай вялікай сацыялістычнай радзімы, за далейшае ажуртаванне працоўных нашых раёна вакол сваёй большапрадукцыйнай партыі, за яшчэ большае павышэнне рэвалюцыйнай пільнасці.

Зараз калі фашысты шаўна рыхтуюць

новую захватніцкую раіну, наш вялікі СССР стаіць непрыступным уцемам, адуляюцца паслядоўным абаронцамі міру. Працоўныя Хойніскага раёна запэўняюць, што па першаму закліку нашых урада гароты ўсе, ад дзіцяці да старога, прымуць найбольшую і моцна быць ворага, які адмажыцца на нас напачат.

Мы запэўняем Вас, тав. Гікало, што прымем усе меры к таму, каб да надзвычайнага ўсеагульнага з'езда Совету паўнацэнна выканаць асноўныя гаспадарча-нацыянальныя кампаніі.

Найх жыве ВКП(б) і наш настаўнік, друг і правадыр народаў СССР таварыш Сталін!

Найх жыве ЦК(б)Б — кіраўнік працоўных БССР! ПРЭЗІДЫУМ З'ЕЗДА.

Дзякуй Сталіну

З вялікай актыўнасцю праходзіў ІІІ надзвычайны з'езд Совету Талачынскага раёна. Раён да з'езда вышаў у рады перадавых па сельсгаспадарчых кампаніях, за што атрымаў пераходны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР.

Даказалі аб выніках абмеркавання Канстытуцыі з'ездзе старшыня райвыканкома тав. Конікаў. Абмеркаванне выдатна дакумента сталінскай эпохі ахапіла літаральна ўсіх працоўных раёна. Шмат дадаткаў і заўваг было ўнесена працоўнымі да праекта.

Выступалішы дэлегаты ў сваіх прамовых расказалі аб вытворчых перамогах,

аб вырашчальных людзях, выказвалі сваю любові да вялікага Сталіна.

Талачынскі раён, які раней меў усяго 6 пачатковых школ, зараз даў краіне 44 інжынераў, 251 настаўніка, 128 камандзіраў РСЧА, 37 урачоў, 38 агрыкультурна-тэхнічных работнікаў устаноў. Зараз у вышэйшых навуковых установах навучаецца 64 чалавекі.

На з'ездзе было ўручана 75-мэрам ажыццяўлена дапамога па шматмэйскай.

— Дзякуй вялікаму Сталіну за клопаты аб нас, мацерах, азявілі ў адзін голас усе каласніцы, атрымаўшышы дзяржаўную дапамогу.

Т. ШАРШНЕУ.

ТВАР НОВАГА РАЁНА

ГРЭСР, 16 лістапада. (Ад спец. кар. «Звязды»). На з'ездзе Совету лепшымі людзі раёна абмяркоўвалі гісторычны дакумент сталінскай эпохі — праект новай Канстытуцыі. Гэта ўсё друго з'езд Совету новага партыянага раёна.

Даклад старшыня райвыканкома тав. Рабавіча паўняў дзіў і пільнае прыклад. Праект сталінскай Канстытуцыі абмяркоўваў 17 тыс. працоўных раёна на 500 спецыяльных сходах. Больш 100 дадаткаў і прапаноў да праекта ўнеслі працоўныя раёна.

Усёго 34 проц. усея зямлі мелі раёнай сямліне і то палачы за яе славутаму магучы Радзіму. Уся астатняя зямля знаходзілася ў руках памешчыкаў, кулакоў і духавенства. Памешчыкі і кулакі мелі 59 тысяч гектараў зямлі, а 6.307 бедна-серадніцкіх гаспадарам належала ўсёго 21 тысяча гектараў, што складала не больш 3 гектараў на сямліную гаспадарку. Зараз за каласамі, у якіх абдычалася 39 проц. уся гаспадарка раёна, заахавана наважна 59.459 гектараў.

Атрымаўшы зямлю, калас дабіўся высокіх урадкаў. Так, калас імя Чапаева ў гэтым годзе атрымаў 24 пентнера пшаніны з гектара. Брыгадзір Корбут з каласа «Лічы» дабіўся на ўсіх участках урадкаў пшаніны 23 пентнера з гектара. Брыгадзір каласа імя Калініна, ордэнаўска-павойны Рагу Аляксей атрымаў урадак зернавых 17 пентнераў. Індывідуальна 5,1 пентнера з г.

Не ідуць у ураўнаванне з мінулым дас

РЭСПУБЛІКА ПЕРАД НАДЗВЫЧАЙНЫМ З'ЕЗДАМ СОВЕТАЎ

ДЗЕНЬ СТАЛІЦЫ

Многаразны жыццё горада. Сёння мы расказваем толькі аб культурным твары сталіцы ўрады Беларускай Рэспублікі. Мы ўзялі адзін дзень — 15 лістапада, гэта «радавы» дзень. У гэты дзень у сталіцы адбыліся многія важныя падзеі. Дзесяты тысяч працоўных навукаў і тэхнікі (іх у Менску 20), на курсах, наведваючы інстытуты, ВНУ, лабараторыі — усюды кіпе творчае жыццё. Інстытуты журналісты БССР, сабралі студэнтамі Камуністычнага не ўб. Але нават гэтыя скупы радкі гавораць пра сапраўды аб вялікіх культурных заваяваннях савецкага народа. Які адзіны кантраст з цяжкім мі- лаванай Еўропы!

ВЫШЭЙШАЯ ШКОЛА

Звычайны працоўны дзень у Вышэйшым педагагічным інстытуте. 3 9 гадзін раніцы ў шматлікіх аўдыторных інстытута 1065 студэнтаў асесі да вучобы. Рабочы, кал- гаснікі рыхтуюцца стаць педагогамі — выхавальнікамі савецкай моладзі.

Лекцыі па ўсёагульнай гісторыі, заходне- еўрапейскай літаратуры, біялогіі, белару- сьці, фізічнаму матэрыялізму, вайсковай справе і інш. Шмат розна- ставных важных дысцыплін. Ідзе плённая творчая работа.

Студэнты III курса гістарычнага фа- культэта хадзілі ў гэты дзень на практыку ў 25 школу — на ўрок 8 класа.

Дырэктар інстытута т. Грыневіч правёў са студэнтамі гутарку аб азначэнні правы ў гэтым дзень інстытута наведваў 5 студэнтаў-заочнікаў з раёнаў БССР. Яны прыехалі атрымаць кансультацыю па вы- танках вучобы.

940 маладых рабочых, калгаснікаў, служ- бавых займалася ў гэты дзень у аўдыто- рыях Беларускага дзяржаўнага ўніверсі- тэта.

Споўняліся лекцыі. І студэнты заняліся пазашкольнай работай: многія рыхтавалі на наступнае дня; студэнты хімі- кага факультэта былі на сходзе, дзе абмяр- коўвалі работу прафара; на рабфаку ад- быўся камсамольскі сход, прысвечаны па- дрыхаванай рабоце.

Ніколі не наглядзана такога імкнення, такой пільгі да друкавання асоба, да баль- шавіцкай газеты, як зараз.

Калісці, да рэвалюцыі, у Менску вы- пісвалася і прадавалася некалькі сот эк- з-

Бібліятэка ўніверсітэта напоўнілася но- вымі 116 кнігамі. Выдана чытачам 156 кніг, атрымана 103 кнігі. Чытальні на- ведала 150 студэнтаў розных факультэтаў.

У гэты дзень у БДУ займаліся дае фі- зкультуры каманды: вайсковая і гі- настычная. 45 чалавек пасля вучобы ад- алаі свабодны час спорту.

М. ЦІРКО.

3 4 гадзін дня, пасля лекцыі, у Каму- ністычным інстытуте журналісты (КІЖ) пачалася самастойная работа студэнтаў. У гэты дзень група кіжэўцаў працавала над выбарнай фальклорнай матэрыялаў з раённых газет. Другая група падбірае ма- тэрыялы, прысвечаныя абмеркаванню ста- лінскай Канстытуцыі. 30 студэнтаў праца- валі ў чытальні над вывучэннем перша- крыніц марксізма-ленінізма. Кафедра літ- ературы абмяркоўвала план правядзення па інстытуту пушкінскіх дзён.

Комсоргі заняты былі ў гэты дзень за- ніскам жадаючых прымаць ўдзел у лыжных паходах ў часе зімовага адпачынку на сля- дах грамадзянскай вайны на Беларусі. Першы маршрут — Менск — Воля — Сма- лавічы — Барысаў — Прыпыліна. Другі мар- шрут — Менск — Іомпін — Дукора — Сма- лавічы. Удзельнікі паходу будуць збіраць матэрыялы аб партызанскім руху ў часе беларускай акупацыі. Значыцца шмат жадаючых.

О. ДАВІДІН.

ГАЗЕТЫ

3 раніцы ў ўсіх кіёсках горада можна ўбачыць спавесаваныя чаргі: старыя, ма- ладзія, жанчыны, дзеці, рабочыя, служ- бавыя, навуковыя работнікі — кожны ім- кенца атрымаў сваё нумар газеты. Тут- жа ў кіёсках чытачы паспях перагорта- лі газеты, шукаючы перш за ўсё апош- ніх навін з Іспаніі, — гераічна барацьба іспанскага народа прышоў да сабе піль- ную увагу і гарадзкі спачуванне працоў- ных.

Ніколі не наглядзана такога імкнення, такой пільгі да друкавання асоба, да баль- шавіцкай газеты, як зараз.

Калісці, да рэвалюцыі, у Менску вы- пісвалася і прадавалася некалькі сот эк-

земляраў пэтраградскіх і мясцовых газет. За адзін дзень 15 лістапада 1936 года кіёскамі Менска продана 11800 экз. ма- тэрыялаў і 8476 экз. газет. Гэта апра- чы падпісчыкаў. А па падпісках жыхары Мен- ска атрымалі 8300 экз. «Правды», 3600 экз. «Известий», 4200 экз. «Комсомоль- ской правды», 15 тысяч экз. газеты «Ра- бочий», 9 тыс. экз. «Звязды», 3200 экз. «Чырвоная змена» і тысячы экзэмпляраў іншых газет.

З'явіўся новы, пачытаць калісці чы- таць — дзеці: Менск выпісвае 1500 экз. «Піонерской правды» і 6000 экз. «Піонера Беларусі».

МАЦЭВІЧ.

КАНСЕРВАТОРЫЯ

Дзень 15 лістапада ў кансерваторыі ні- чым не адрозніваўся ад іншых. Як звычай- на, вучоба пачалася з 9 гадзін раніцы. Усе 99 студэнтаў займаліся тэхнічнай дэ- ржываннем, тэорыяй музыкі, класам фартапіяна, беларускай і рускай мовамі. Прафесар Бурак прычытаў для вакалістаў лекцыю: «Гігіена горада». Многія студэнты 5 курса былі заняты практычнай работай на радыёпункце.

У часе перапынку паміж лекцыямі мы сустрэліся са студэнтам 5 курса па класу скрыпкі т. Крукам. У кароткай гутарцы ён расказаў нам аб сваёй вучобе.

— Сёння, — кажа т. Крук, — я зай- маўся гісторыяй музыкі. Гэты прадмет мя- не вельмі цікавіць.

— Ці задаволены вы вайшай спецыяль- насцю?

— Гроў на скрыпцы я цікавіўся яшчэ калі быў малым, але мой бацька не меў сродкаў, каб мяне вучыць. Я атрымаў маг- чымасць вучыцца толькі пры савецкай уладзе. У 1929 годзе, калі мой бацька стаў наладнікам, я паехаў вучыцца ў му- зычны тэхнікум па класу скрыпкі. Зай- маюся я ўвесь час з адукацыяй «добра» і «выдатна». І ў гэтым годзе думаю здаць залікі не горш.

Такіх здольных студэнтаў як т. Крук у кансерваторыі няма. Студэнт 5 курса класа кампазітару т. Падкавыраў зрабіў рад павялічэнняў музычных прап. Студэнт гэ- тага ж курса т. Багатыроў напісаў музы- ку фальклорных беларускіх песняў.

Л. СОСІНА.

ЭКСКУРСІІ

Шка аглядаючыся па баках, у будынак уваходзіць маленькі хлопчык Дыміян Фіма. Яму ўсяго 7 год. Ён падхопіў да групы вучняў перамога класа 42 менскай школы і радам з імі ў вялікай цікавасці знаёмі- ча з экспанатамі сацыяльна-гістарычнага музея. Групу паміж некалькіх чалавек пры- мушае. У гэты дзень музей адкрыты для на- вядзення катэі, знаходзі раскопак для замяна- ння сваіх ведаў, атрымання ў школе.

15 лістапада музей наведала экскурсія калгаснікаў у колькасці 13 чал. з Мен- скага раёна і група піонэраў і школьні- каў Дзяржынскага раёна ў колькасці 23 чал. Індывідуальна музей наведала ка- лі 60 чал.

У гэты дзень музей атрымаў некалькі новых экспанатаў.

ЛЕВІНСОН.

15 лістапада група ў колькасці 27 чал. з ліку сакратораў парткому — старшын- заўкомаў, стаханавцаў вытворчасці горада Барысава выехалі з Менска ў Маскву на экскурсію.

У гэты ж дзень з Масквы праз Менск вярнулася экскурсія групы рабочых ма- гілёўскай машынавай фабрыкі іх Халтурна. ШОЎЛЬ В.

ЗА ПАРТІЙ

Па Менску налічваецца 47 школ (29 поўных сярэдніх, 12 навуковых і 6 пачат- ковых), а іх: 25 беларускіх, 9 рускіх, 10 айрэцкіх, 2 польскіх і адна нямецкая. 15 лістапада за партыі гэтых школ бы- ло 27.608 вучняў.

А. СОСІН.

Ва ўсіх школах Менска дзень 15 лістапада, як і звычайна, быў напоўнены творчай работай, кіруемым жыццём. Прамоўны ад- чынаў і наведвалі. Працавалі шматлікія гурткі самадзейнасці. Пры клубе работніцка-дзяржаўнага гандлю працуюць два балетныя гурткі — дзяржаўны і ланцёвы. 15 лістапада адбылася чарговая ра- дэцыя. НА АДЫМКУ: балетны гурток выканвае беларускі нацыянальны танец «Лявонішчы». Фото Каплішчэка.

У ПАЛАЦАХ І ДАМАХ НАВУКІ І КУЛЬТУРЫ

Дзесяць гадзін раніцы. У Доме парты- нага актыва пачынаецца вучоба. У парт- тычным кабінете прапагандыстаў саўхаз- чарговую лекцыю, суседня пакой заняты трохмесячныя курсы прапагандыстаў гар- кома КІ(б)С. З аднаго пакоя чуен стуг малаткоў. Гэта мастакі рыхтуюць выстаў- ку «Стары і новы Менск».

Вечарам у вялікай зале за накрытымі чырвонымі абрусамі сталімі рассялася 150 чал. гарадскога партыйнага актыва. Яны чал. гарадскога партыйнага актыва. Яны чал. гарадскога партыйнага актыва. Яны чал. гарадскога партыйнага актыва.

кінохроніка «Да падзей у Іспаніі» і гута- вы фільм «Пакаленне пераможцаў».

Г. АЛЬПЕРОВІЧ.

Палац піонэраў іх Гікало яшчэ поўна- сцю не разгарнуў пёнаарнай творчай пра- цы, якую ён будзе праводзіць з дзецьмі. Але тое, што ўжо зараз робіцца, азначы- чае вялікай справы. Ражыць дзець сюды прыходзіць сотні дзяцей. 15 лістапада па- лад наведала 40 піонэраў і 28 піонёр- важыц Заслаўскага, Дзяржынскага і Асі- поўскага раёнаў. 100 дзяцей займаліся ў гуртку мастацкай самадзейнасці. Увечары 450 дзяцей глядзелі кіно-фільм «Бар- Боўнер». Літаратурны аддзел правёў для

сваіх наведвальнікаў гутарку аб іспанскіх падзеях.

19 лістапада ў палацы з поўнай нагу- лай запыліць творчая праца. Ф. ПАЛЕВІЧ.

Дом Чыронай Арміі рыхтуецца да ад- крыцця. Яное адбудзецца 18 лістапада. Да гэтага дня чакаецца прыезд з Масквы групы артыстаў Валіага тэатра СССР.

Каплішчэ.

У Доме навукі і тэхнікі адбыліся занят- кі інстытута гаспадарніцкай. Займалася 75 студэнтаў — рабочых мескіх пра- дпрыемстваў, якіх вучацца без адрыву ад вытворчасці.

Бадішчэ.

ФАБРЫКА КНІГІ

У кабінет дырэктара Беларускага дзяр- жаўнага выдавецтва прынёслі тры новыя кнігі: «Мангольскія народная рэспубліка» Віктарава і Халіна, «Правадыры і героі кітайскага народа» А. Хамадана і вучэбны «Пачатковыя веды па геаметрыі».

Іх толькі што кончылі друкаваць. Яны ашчэ пахнуць друкарскай фарбай. У гэ- тым-жа дзень падпісалі да друку 7 кніг: «Госпола Головлёвы» — Салтыкова Шча- дрыйна і «Нравы Растеряевой утробіны» — Г. Успенскага на рускай мове, «Рак-усач» Я. Коласа — казка для дашкольнай, «93 год» — В. Гюго на беларускай мове, «Айвенго» — Вальтэр Скотта і «Інгва Боар» — Гардона на айрэцкай мове і адну абарон- чую кнігу — «Лёгкага страляючага абра».

Рэдактары адзілі для падпісання да дру- ку 5 новых кніг: кнігу аб Магнітбудзе

«Нараджэнне сталі і чалавека» — С. Франкфурта, «Чалавек, які смеяўся» — В. Гюго, III том твораў Я. Коласа, у які уваходзіць «Дрытва» і «Адшчэпенне». Таксама падпісалі да друку «Не перавады дыхання» — І. Эрэвбурга і «Базальдскі ка- долола» — Луі Арагона.

Выдавецтвам у гэты дзень заключаны дагаворы з пісьменнікамі на новыя творы: з Рабінавічам — «Рост Чыронай Арміі за 20 год» (кніга прысвечана 20-годдзю Чыронай Арміі), з пісьменнікам Пятронам Галавачом аб выданні панага рамана «Нос- боты нянавісці», з Я. Маўрам — аб пе- равыданні яго кнігі «Амок».

І гэта толькі за дзень, за звычайна будзёны дзень. Дзесяткі тысяч экзэмпля- раў кніг выпускае кожны дзень Дзяржаў- нае выдавецтва Беларусі.

РОЗІН.

БІБЛІЯТЭКІ

За 15 лістапада чытальні дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя Леніна наведала 1055 чытачоў. Кніг было выдана 1931. У агуль- ной чытальні працавала над кнігамі 807 чалавек.

У чытальні рабочых-стаханавцаў ма- ладзія рабочы-стаханавец, слесар заводу «Чыр- воны металіст» т. Гроў працуе над тэмай з палітычнай «Зямельная рэнта». Ён рыхтуецца самаадукацый у ВНУ. Рабочы фабрыкі «Вастрычнік» т. Фельдман высу- чае кінемую мову. Рабочы электростан- цыі т. Бароўскі і фабрыкі «Помунар» т. Губінскі рыхтуюцца да пушкінскіх дзён.

Чытальня навуковых работнікаў на- ведалі 54 чалавекі. Тут працаваў акадэмік т. Прадвеева над тэмай «Соцыялізм і сям'я».

Праведзена пільная кансультацыя па фізі- ка-матэматычных навуках з рабочымі. Вы-

дана 100 даведкаў, праведзены 2 гутаркі ў сахах заводу імя Кірава па самаадукацыі. Прысутнічала 150 чалавек. Выпісана 250 наведвальнікаў чытачоў аб машынах адбін- да лекцыі.

Па хатняму абанемента 48 чытачоў ат- рымалі на дом 66 кніг. Рабочым і калгас- нікам адпраўлена індывідуальна 20 пасла- каў з кнігамі па міжбібліятэчным абме- ненту.

КІРПІЧ.

Бібліятэка імя Пушкіна за адзін дзень наведвала звыш 1000 чалавек. Бібліятэка ўсяго мае 6000 абанементаў. Гэта рабочыя навуковыя работнікі, студэнты, школьнікі. Асабліва прыцягвае ўвагу чытачоў выстаў- ка аб жыцці вялікага паэта Расіі Алек- сандра Пушкіна. Арганізаваны спецыяльны пушкінскі аддзел і кансультацыя аб твор- часці паэта.

В. РАЙНЕС.

У МАСТАКОЎ І СКУЛЬПТАРАЎ

Мастакі сталіны рыхтуюцца да ўсебелару- сьскай выставы, якая адкрыецца ў Мен- ску напачатку надзвычайнага года Со- ветаў БССР.

Толькі што атрыманы з пошты для го- тавай выставы карціны гомельскіх маста- коў. У гэты ж дзень сабралася частка кар- цін мастакоў Менска.

Мастак Паўлюшэвіч рыхтуе да выставы карціну па таварышцы Сталіна.

Мастак Гаўрыленка П. гаворыць: «Я пакажу на выставы сваю новую работу «Партызаны Беларусі».

Вялікі маладзёў прадастаўлена на вы- ставы павялічэння работ мастакоў аб стаха- наўцах, аб зямельнай рэнта, аб грамадзянскай вайне на Беларусі і інш. Мастак Чарняўскі прымушаў да афар- млення на выставы галерей арганізацыяў Савецкай Беларусі.

ВАСІЛЕУСКІ.

Памісціў мастацтва заперыжанах вёскіх в- лікага помніка для горада Барысава на тэму: «Грамадзянская вайна на Беларусі» работнік скульптарна А. Глебава. Вялікую цікавасць у гэтай рабоце праставіла ба- рэўска, на якім паказана доля С. Орджані- кідзе ў вызваленні Беларусі ад белару- сьскай акупацыі.

Скульптар Глебаў у гэты дзень прама- ваў над мастакам «Юны натураліст». Апа- ча гэтага ён і скульптар Альоў закончылі работу над барельефам для фасада Дома спецыялістаў у Гомелі.

Скульптар т. Гроў закончыў і асцядае ў Маскву статуэтку «Піонеры». Скульптар Азгу закончыў работу над статуэткі Сяго Орджанікідзе.

Г. ЛУПСЯНОУ.

ТЭАТР І КІНО

Вечар. Пасля працоўнага дня добра працуецца па вальгавых святах, выкарыстанне прыёмаў і карысна свабод- ны час. У 7—8 гадзін вечара вы можа- це пазнаёміцца бацьчы сёці дзяцей, апра- нутых па-святковым, Яны сцяпаюцца ў тэатры, кіно, на канцэрты. Што-ж ішло ў тэатрах і кіно сталіны вечарам 15 лі- стапада, у звычайны будзёны дзень.

„Канёк-Гарбунок“

У Тэатры оперы і балета ішла прэм'е- ра балета «Канёк-гарбунок». У аснове балета наладзена папулярная казка рускага пісьменніка Ермова, напісаная больш 100 год таму назад. У ёй пісьме- нік спрабаваў у сатырычным плане выра- зіць сваё незадавальненне і асяцяць і- снуючы сацыяльны парадок. Пушкін вы- сказа пільгу гэту казку за ле нарохнасьце.

У пастаноўцы галоўнага балетмейстра Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета т. Крамарэўскага ў «Каньку-гар- бунку» элементы народнай творчасці знайшлі яшчэ больш глыбокае і эмацыя- нальнае выражэнне. Балет прост ва ўсіх сваіх сітуацыях і яго замысел лёгка ўспры- маецца глядачамі.

— Балет наогул я гляджу не ў першы раз, — гаворыць работніца-стаханавца швейнай фабрыкі т. Гудэ, — але «Ка- нёк-гарбунок» мне вельмі падабаецца. У балете многа сараўды народнага, непа- дэльнага, шырокага. Асабліва мне спада- балася артыстка Нікалаева ў ролі «Пар- дэшчы».

Малодшыя камандзіры, якія гля- дзелі ў гэты вечар балет, тт. Іванов, Федзячкін, Егораў таксама добра адгу- каюцца аб пастаноўцы.

У гэты вечар, як і заўсёды, у тэатры не было свабодных месцаў. Аплачана, апа- ровы і амастоўны, правало 748 чалавек.

А. БЯРОЗІН.

„Працяг будзе“

Ва ўрачыстым пінжына высокіх афды- торы ўрываецца бой гадзінніка, 10 ра- ніцы. Са сцяны ляцяць у залыну зямлю зямлю глыбокае залу дзя- лалі і маналіты з чарвёраў карціны «Дон Жуана». На сцене пахвотуць, смяюцца, плачут і плачут. Часта нечакана ўсё абрываецца і чуен толькі голае паста- поўніцка.

Сур'ёзна матэрыял, над якім працуюць шмат маладыя актёры-трамфай. Шмат працы трэба праставіць, каб вобразы да- кажа часу праставілі жыццём і арышці. Вялікія іспыты на актёрскае майстэрства трывае аўсім яшчэ малады актёр Боля Міхалаў, якому даручылі іграць ролю

караля Іспаніі. Праз месяц гэсу ўбачыць і арышці глядач сталіцы.

Але час ідзе. Пасля 4-гадзіннай рапе- тыцыі 16 і 25 актёраў тэатра прымаюць ўдзел у камсамольскім сходзе. Яны аб- мяркуюцца пытанні ўнутрысаюзнай ра- боты.

Глядач пачынае жыць з тэатрам толь- кі вечарам. Гроў знае. Аркестр іграе проткую увертуру. Перад глядачом бел- ная кватэра старога намоцанага краўца Мозеса Грушпапа. Ідзе п'еса «Працяг будзе». Глядач хваляецца разам з героі- мі, ён адмаўляе знаходзіцца прафесар- ра Велла, перажывае трагедыю Катрыны Драсель, у якой галадаюць дзеці і муж- сяціны ў фаміліянай турме. Глядачы пе- навізаць прышчэпных да ўладзі балет- стаў, якія анімаюць културны, накоп- лены выкамі.

250 глядачоў, срод якіх байцы-чырво- наармейцы, стаханавцы менскіх прад- прыемстваў, студэнты соцаць за кожным рухом актёраў.

Поўнаў. У зале стаіць шум аплачыва- нняў. У апошні раз адрываецца засло- на. Актёры змываюць пільку з твару.

С. МЕЛЬНІКАУ.

„Пакаленне пераможцаў“

Файе кіно «Чырвоная зорка», лепшага кінотэатра сталіцы, запалілі рабочыя, служачыя, студэнты, ваеннаслужачыя, мо- ладз, пажылыя і старыя. Яны прымлі глядзець фільм «Пакаленне пераможцаў». У чаканні пачатку сёння часта навед- вальніцаў прагалае саставны газетны, сяд- зяць па сталіцы ў кнігальні зале, чы- таюць газеты і журналы. Гроўцы ў па- чатку. Іншыя слядуць аркестр.

..На акране ажывае гераічная бара- нка іспанскіх браўраў. Глядачы перажы- ваюць усе падзеі. Яны гораць аллаш- руець барацьбітам за свабодную Іспанію.

Пасля журнала дэманстравалася кар- на «Пакаленне пераможцаў». Гэта — прадзісны расказ аб барацьбе нашай парты пры парызме за ашытае жыццё пра- цючых. У гэты дзень кіно «Чырвоная зорка» наведала 1.756 чал.

М. ЯШКІНА.

У кіно «Пролетарыі» даманстравалася гукавая кінокарціна «Шукальнікі шчас- ца», якую прагледзеда за вечар 15 ліста- пада 1.150 чалавек. У кіно «Спартак» даманстравалася карціна «Граніца», у кіно «Інтэрнацыяналь» — «Чалавек-Невідзі- ма», у залішнім гукавым кіно — «Юнацтва Махіма». Клубы Менска ў гэты вечар таксама наладжвалі кіносеансы.

